

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

PROGRAMACIÓN OFICIAL LOE 2011/2012

(segundo os Decretos 198/2007 e 203/2007)

IMPROVISACIÓN

(Optativa 6º G. Profesional)

Departamento de Nome do Departamento

<http://centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalvigo>

Índice

Introdución	3
Obxectivos	3
Contidos	4
Criterios de avaliación.....	4
Procedimentos de avaliación	5
Esixencia anual mínima	5
Probas extraordinarias de setembro.....	5
Materiais e recursos didácticos.....	5
Actividades complementarias	5
Bibliografía orientativa	5

Introdución

A práctica musical que se realiza baixo o nome de improvisación caracterízase pola necesidade de interrelacionar capacidades, coñecementos e destrezas, que constitúen ámbitos de saberes propios converténdose nunha experiencia musical que permite aos músicos, unha comprensión realmente profunda das leis que gobernan a melodía, o ritmo e a forma.

O sentido e o valor educativo desta disciplina, derivan da conveniencia de globalizar os diversos compoñentes que o integran e os seus coñecementos básicos, pretendendo abranguer e desenvolver en cada alumno xeitos diversos do uso de técnicas de improvisación en diferentes contextos musicais, tales como: A improvisación como expresión espontánea do músico, a improvisación en estilo, baseada na asimilación dos riscos distintivos da música dunha época, estilo ou compositor determinado, a improvisación no acompañamento incluíndo o continuo barroco, o cifrado americano, jazz, blues, flamingo, etc. a ornamentación improvisada no clasicismo, barroco, etc., as notacións contemporáneas que supoñen certo grao de improvisación por parte do intérprete, etc. outorgando un lugar prioritario aos procedementos e modos que se articulan en torno a tres eixos principais que a improvisación ven a potenciar: Unha certa destreza na técnica da execución, comprensión dos coñecementos harmónicos previamente adquiridos e a capacidade creativa para os desenvolver e aplicarlos a situacións diversas.

Obxectivos

A optativa de improvisación terá como obxectivo principal contribuír a desenvolver nos alumnos as seguintes capacidades:

- Capacitar ao alumno para o uso da improvisación como medio de procura de ideas musicais.
- Capacitar ao alumno para a expresión musical autónoma, sen a necesidade da partitura.
- Profundizar no proceso práctico da consolidación do pensamento harmónico-melódico-rítmico e a capacidade de realización en tempo real dentro dos diferentes estilos musicais, para a súa utilización práctica no momento de improvisar tanto como solista ou como acompañante.
- Desenvolver o oído interno como xeito fundamental para o proceso da improvisación.
- Ampliar o vocabulario musical e os horizontes creativos do alumnado, desenvolvendo o equilibrio do coñecemento coa espontaneidade, a creatividade, a imaxinación e sensibilidade.
- Estimular a creatividade do músico coa comprensión do papel predominante da improvisación na maior parte das expresións musicais, diferenciando o traballo da improvisación libre e en grupo.
- Implementar e afianzar os coñecementos harmónicos do estudante sobre a práctica activa no instrumento.

- Profundizar nos principios básicos da harmonía nos diferentes estilos musicais.
- Fomentar a participación do alumnado en todo tipo de actividades relacionadas co mundo da improvisación.

Contidos

- Características dos diversos estilos musicais.
- Ritmos, compases e figuracións empregadas mais frecuentemente desde o Barroco ate principios do século XX.
- Grupos de acordes maiores e menores, acordes partidos, substitucións.
- Escalas maiores, menores, pentatónicas, exátona, simétricas e alterada.
- Relación escala / acorde, progresións, os patróns, tensión e repouso, Secuencias Modais.
- Cifrado harmónico e americano.
- Cadencias e semicadencias.
- Dominantes secundarias e substitutos.
- Motivo e o seu desenvolvemento tanto rítmico como melódico.
- Melodías: construción de melodías en ambiente tonal a base de notas do acorde e notas de adorno.
- Estilos de música popular: swing, bossa-nova, balada, Latin, rock, etc.
- Aplicación dos distintos elementos musicais no Jazz e na música popular.
- A improvisación en grupo.
- Coñecemento e utilización dos distintos métodos de aprendizaxe: tocar sobre discos (play a long), tocar sobre gravacións, etc.
- Transcripción de solos.
- Adestramento auditivo.

Criterios de avaliación

- A avaliación será continua, emprestando especial atención ao desenvolvemento creativo do alumno e a súa evolución na asimilación dos contidos expostos.
- Controlo da comprensión das audicións comentadas e supervisión dos traballos referentes a actividades que teñan relación con esta disciplina.
- Presentación de distintos traballos trimestrais a realizar na propia aula, tocados ou cantados e escritos, valorándose especialmente o grao de desenvolvemento dos reflectidos e demais cualidades que son estimuladas no alumno a través da improvisación:
- Mantemento do ritmo.

- Concreción de melodías harmonías ritmos e dinámicas en baixos cifrados, cifrado americano e improvisacións.
- Coñecemento teórico dos distintos elementos empregados no curso.
- Grao de desenvolvemento do pensamento e memoria harmónica así como o dominio e interiorización do sistema tonal.

Procedimentos de avaliación

- A observación sistemática na clase é o procedemento fundamental.
- A realización de exercicios de improvisación, transporte, creación de estruturas harmónicas, etc. son obxecto de observación e calificación por parte do profesor.
- Os resultados da avaliación final expresaranse mediante escala numérica do un ao dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións igual ou superior a cinco e negativas a inferiores a dita cifra.

Esixencia anual mínima

Durante o curso o alumno deberá polo menos improvisar sobre 3-6 obras de estilos diferentes con as correspondentes aplicacións dos distintos elementos musicais característicos do estilo.

Probas extraordinarias de setembro

- O alumnado que non supere a materia de improvisación en xuño poderá presentarse ás probas extraordinarias que terán lugar nos primeiros días do mes de setembro.
- Será o seu profesor o que lle indique o repertorio a presentar nesta proba, acordo coa Programación do curso.

Materiais e recursos didácticos

Este departamento non establece ningún texto como obrigatorio, deixando xuízo de cada profesor, os máis adecuados tendo en conta esta programación didáctica e as peculiaridades e necesidades de cada alumno.

Actividades complementarias

O profesor poderá organizar coas súas alumnos audicións como mostra do traballo realizado durante o curso.

Bibliografía orientativa

- Improvisación ao piano. (Vol. 1) Exercicios fundamentais. E. Molina. Real Musical.
- Improvisación ao piano. (Vol. 2) estruturas armónicas. E. Moíña. Real Musical.
- Improvisación ao piano. (Vol. 3) Estructuras melódicas. E. Moíña. Real Musical.
- Tratado de Acompañamento. E. Durand.

- Tratado de Acompañamento. Camilo Williart, vols. I e II. Real Musical.
- Escola do baixo cifrado. Anxos López Artiga. Real Musical.
- Baixo Cifrado Barroco. Asins Arbó, Williart e Moíña. Reu Musical.
- Teoría e práctica do Baixo Cifrado. M. Asins Arbó. Real Musical.
- A Modern method of Keyboard Study. Vols do I ao IV. Berklee press. James Progris.
- How to improvise. Hall crook.
- The Jazz piano book. Mark Levine.
- Improvisando en Jazz. Jerry Coker, Victor Ieru.
- Charlie Parker Omnibook. Atlantic Music Corp.
- Melodic structures. Jerry Bergonzi.
- Pentatonics. Jerry Bergonzi.
- Jazz lins. Jerry Bergonzi.
- Melodic rhythms. Jerry Bergonzi.
- Developing a Jazz Language. Jerry Bergonzi.
- Todos os Play a long de Jamey Aebersold (en especial os volumes 1, 3,16, 24, 25, 34, 54, 76, 84).
- How to play Bebop, volume 1, 2, 3.
- Adiestramento elemental para músicos, Paul Hindemith.
- Formación musical do ouvido, Clemens Kühn.
- Armonía ,Walter Piston
- Armonía, Diether da Motte.
- Teoría musical e armonía moderna volume 1 e 2, Enric Ferreira.
- Tratado de forma musical, Xullo Bas.
- Tratado de forma musical, Clemens Khün.
- Tratado da forma musical, Joaquín Zamacois